

พุทธวคฺคคุณณา (มยา วุจฺจเต)

สาปี โข จตฺตีสโยชนปริมณฑลา ปริสา "อิทานิ อิตฺ สตฺต
เม ทิวเส มหาปวารณา ภวิสฺสตีติ มหาโมคฺคัลลานตฺเถโร อุปสงก
มิตฺวา อาห "ภนฺเต สตฺถุ โอโรหณทิวสํ ฌาตุํ วฏฺฏ
ติ, น หิ มยํ สตฺถารํ อทิสฺวา คมิสฺสามาติ.

อายสฺมา มหาโมคฺคัลลาน ตํ กถํ สุตฺวา "สาธฺวตี ตตฺถเวย ปจ
วียํ นิมุคฺโค "สีเนรุปาทํ คนฺตฺวา มํ อภिरุหนฺตํ ปริสา ปสฺสตุ
ติ อธิฏฺฐาย มณฺธิรตเน อาวตฺตํ ปณฺฑกมฺพลสฺสตุตํ วีย ปญฺญาเยมาน
รุโปว สีเนรมชฺฌเนน อภिरุหิ.

มนุสฺสาปี นํ "เอกโยชนํ อภिरุพฺโพ ทฺวโยชนํ อภिरุพฺโพติ โอ
โลกยீสุ. เถโรปิ สตฺถุ ปาเท สีเสน อุกฺกชิปนฺโต วีย อภिरุหิต
วา วนฺทิตฺวา เอวมาห "ภนฺเต ปริสา ตุมฺहे ทิสฺวาว คนฺตูกามา
, กทา โอโรหิตฺสเถติ.

"กหํ ปน เต โมคฺคัลลาน เขฏฺฐภาติโก สาริปุตฺโตติ.

"ภนฺเต สงฺกสฺสนคเร วสฺสํ อุปคโตติ.

"โมคฺคัลลาน อหํ อิตฺ สตฺตเม ทิวเส มหาปวารณาย สงฺกสฺส- นครท
วาเร โอตฺริสฺสามิ, มํ ทฏฺฐกามา ตตฺถ กจฺจนฺตฺ; สวตฺถิตฺโต จ สงฺกส
สนครํ ตีสโยชนานิ, เอตฺตเก มคฺเค กสฺสจิ ปาญฺญายิกิจฺจํ นตฺถิ, ^๑
อุโปสถิกา พุตฺวา ฐรวีหาร์ ฌมฺมสฺสวณฺตฺถาย กจฺจนฺตา วีย กจฺญे
ยเถติ เตสํ อาโรเจยฺยาสีติ.

เถโร "สาธฺว ภนฺเตติ วตฺวา ตถา อาโรเจสิ. สตฺถา วุตฺถวส
โส ปวาเรตฺวา สกฺกสฺส อาโรเจสิ "มหาราช มนุสฺสสปถํ คมิสฺสามี
ติ. สกฺโก "โสวณฺณมยํ มณฺนิมยํ รชตมยฺนติ ตีณิ โสปาณา

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

นิ มาเปสิ. เตสํ ปาธา สงกสฺสนครทฺวาเร ปตฺติจฺหีสฺส, ลีสา
นิ ลีเนรมุทฺธนิ.

เตสฺส ทกฺขิณปสฺเส สฺวณฺณโสปาณํ เทวานํ อโหสิ, วามปสฺ
เส รัชตโสปาณํ มหาพฺรหฺมานํ, มชฺเฌ มณฺโณโสปาณํ ตถาคตสฺส.

สตฺถา ลีเนรมุทฺธนิ จตฺวา เทโวโรหणे ยมกปฺปาณฺณิหาริยํ กตฺ
วา อุทฺธํ โอลฺลเกสิ, ยาว พฺรหฺมโลกา (สตฺถารา โอลฺลเกสิทฺถจฺานานิ)
เอกํคณานิ อเหสฺสุ; อโร โอลฺลเกสิ, ยาว อวิจฺิตํ สตฺถารา โอลฺล
เกสิทฺถจฺานํ) เอกํคณํ อโหสิ; ทิสาวิตฺธา โอลฺลเกสิ, อนเภานิ จกฺกวาพ
สตสฺสทฺธานิ เอกํคณานิ อเหสฺสุ; เทวา มนุสฺสเส ปสฺสีสฺส.

มนุสฺสตาปี เทเว ปสฺสีสฺส.

สพฺเพ(.....) สมมุขาว ปสฺสีสฺส.

ภควา จพฺพณฺณรํสีโย วิสฺสชฺเชสิ.

ตํ ทิวสํ พุทฺธสิริ โอลฺลเกตฺวา จตฺตีสโยชนปริมณฺฑลํ ปริสา
เอโกปี พุทฺธภาวํ อปฺปญฺเจนฺโต นาม นาโหสิ.

สฺวณฺณโสปาณเณ เทวา โอตฺริสฺส, รัชตโสปาณเณ มหาพฺรหฺมา
โน; มณฺโณโสปาณเณ สมฺมาสมฺพุทฺโธ โอตฺริ. ปญฺจสิโข คณฺธพฺพเท
วปฺตโต เพพฺพวปณฺฑูวีนํ อาทาย ทกฺขิณปสฺเส จตฺ
วา สตฺถุ คณฺธพฺพปฺุชฺชํ กโรนฺโต โอตฺริ.

มาตลิสงฺคาทโก วามปสฺเส จตฺวา ทิพฺพคณฺธมาลาปฺปฬํ คเหต
วา นมสฺสมานํ ปฺุชฺชํ กตฺวา โอตฺริ.

มหาพฺรหฺมา จตฺตํ ธาเรสิ, สฺยาโมวาลวีนํ (ธาเรสิ).

สตฺถา อิมินา ปริวารเณ สทฺธี โอตฺริตฺวา สงกสฺสนครทฺวาเร ปตฺติ
จฺหิ. สารีปฺตตฺตเถโรปี อาคณฺตฺวา สตฺถารํ วณฺทิตฺวา, ยสฺมา เตน ตถารู
ปาย พุทฺธสิริยา โอตฺรณฺโต สตฺถา อิตฺ ปุพฺเพ น ทิฏฺฐปฺพุทฺโ, ตสฺมา

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

"น เม ทิฏฺฐโ อิตฺโต ปุพฺเพ น สุโต อุท กสฺสจิ
 เอวํ วคฺคฺโคโท สตฺถา ตฺสิตา คณฺเฒาคโตติ อา
 ทิหิ อตฺตโน ตฺถุจฺจํ ปกาเสตฺวา "อชฺช ฆนฺเต สพฺเพปิ เทวมนุสฺสา
 ตุมหากํ ปิหยนฺติ ปญฺเฐนตฺติ อาห.

อถ นํ สตฺถา "สารีปฺตฺต เอวรูปฺเปหิ คุณฺเฒหิ สมฺนฺนาค
 ตา พุทฺธา นาม เทวมนุสฺसानํ ปิยา โหนฺติเยวาทิ วตฺวา ฆมฺมํ เทเสณ
 โต อิมํ คาลมาห

"เย ฌานปฺปสุตฺตา ธีรา เนกขมฺมุปฺสเม รตา,
 เทวาปิ เตสํ ปิหยนฺติ สมฺพุทฺธานํ สตีมตฺนฺติ.

ตตฺถ "เย ฌานปฺปสุตฺตาติ; "ลกฺขณฺูปนิชฺฌานํ อารมฺมณฺูป-นิช
 ฌานนฺติ อิมฺเส ทุวิสุ ฌาเนสุ อาวชฺชนสฺมาปชฺชนอธฺิฏฺฐจฺาน-จฺญจ
 านปฺปจฺจเวกฺขณฺเฒหิ ยุตฺตปฺปยุตฺตา.

เนกขมฺมุปฺสเม รตาติ; เอตฺถ ปฺพุพฺพชฺชา `เนกขมฺมนฺติ
 น คเหตุพฺพา, กิเลสฺวปฺสมน- นิพฺพานรตฺตี ปน สนฺธาเยตํ วุตฺตํ.

เทวาปฺติ: เทวาปิ มนุสฺสาปิ เตสํ ปิหยนฺติ ปญฺเฐนตฺติ.

สตีมตฺนฺติ: เอวรูปฺคุณฺนํ เตสํ สติยา

สมฺนฺนาคตานํ สมฺพุทฺธานํ "อโห วต มยฺปิ พุทฺธา ฆเวยฺยา
 มาติ พุทฺธภาวํ อิจฺจมานา ปิหยนฺตฺติ อตฺโถ.

เทสนาวสานเ ตีสมตฺตานํ ปาณโกฏฺฐิณํ ฆมฺมาภิสฺมโย อโหสิ.

เถรสุส สทฺธิวิหาริกา ปญฺจสตา ภิกฺขุ อรหตฺเต ปตฺติฏฺฐหฺีสุ.